

BREVE FRA

INTERNATIONALEN

Nr. 1 – januar 2026

Uddrag af artikler fra IV. Internationales teoretiske tidsskrift **"La Vérité"** nr 117, nov.-dec. 2025.

35 år efter USSR's opløsning

Af Lucien Gauthier

Med krigen i Ukraine udfolder der sig for første gang siden 1945 en væbnet konflikt på det europæiske kontinent, hvor imperialistiske magter er krigsførende parter (krigen, der rev Jugoslavien fra hinanden mellem 1991 og 2001, var ikke af samme omfang)¹. Denne nye situation er et udtryk for den "globale uorden", der skyldes kapitalismens bevarelse på verdensplan.

Oligarkiet er ikke en ny kapitalistklasse

Opløsningen af Sovjetunionen (hvis produktionsforhold – trods stalinistisk styre – byggede på ekspropriation af kapitalen i 1917) styrkede ikke det globale kapitalistiske system, tværtimod.

Sovjetunionens opløsning førte ikke til kapitalismens genopretning (i Rusland) i ordets egentlige forstand. I stedet satte privatiseringer, udplyndring, tyveri og en brutal ødelæggelse af de sociale landvindinger spørgsmålstejn ved de forhold, der udsprang af Oktoberrevolutionen i 1917. Økonomierne i de tidligere sovjetrepublikker blev integreret i verdensmarkedet og den internationale arbejdsdeling, hvilket accelererede mafiaseringen af verdensøkonomien, fremmede

udviklingen af fiktiv kapital² og muliggjorde ud-bredt plyndring.

Derfor opstod der ingen kapitalistklasse, baseret på "klassiske" kapitalistiske produktionsforhold, som det var tilfældet i europæiske lande eller Nordamerika. I stedet opstod et oligarki, som ikke er en ny samfundsklasse, men en hybridform af kapitalistiske gangstere, af røvere, der udplyndrer økonomien og dens rigdomme gennem sløseri og udsalg.

Denne samfundsformation opstod på ruinerne af det stalinistiske bureaukrati, som i årtier også plyndrede, røvede og ødelagde USSR's økonomi ved at opretholde sit monopol på politisk magt.

Det stalinistiske bureaukrati, der var under pres fra imperialismen³, bærer ansvaret for USSR's undergang.

Det nationale spørgsmål og konflikter

Efter Sovjetunionens opløsning skyndte medlemmerne af Sovjetunionens Kommunistiske Partis (SUKP) politbureau sig at sikre sig positioner i de tidligere republikker: Jeltsin i Rusland,

¹ Se La Vérité: "Yougoslavie: une guerre contre tous les peuples", La Vérité, nr. 3 (dec. 1991); "La question nationale dans le miroir de la Yougoslavie", La Vérité, nr. 4 (okt. 1992); "1990-1995: la guerre des grandes puissances contre les peuples de Yougoslavie", La Vérité, nr. 16 (nov. 1995). Kan findes på CERMTRI's websted (<https://www.cermtri.com/la-verite>).

² Ifølge Marx er **fiktiv kapital** bundet i finansielle aktiver og, i modsætning til realkapital, repræsenterer en ret til en del af en fremtidig værdiskabelse i produktionen. Al.

³ **Imperialisme** er en fase i kapitalismen, hvor kapitalkrævende nationer søger at dominere andre områder for at ekspandere deres økonomi og fastholde profit. Ifølge Lenin er imperialismen drevet af behovet for at investere overskudskapital i mindre udviklede lande, sikre adgang til råstoffer og markeder. Denne fase fører til monopoler, krige om kolonier og skaber et globalt, udbytter arbejdermarked. Al.

Sjevardnadze (Sovjetunionens udenrigsminister, der stemte for den første Golfkrig i FN) i Georgien, Aliyev i Aserbajdsjan (hans søn, en værdig "arving", efterfulgte ham og styrer stadig landet i dag), og så videre!

For at opnå dette, forvandlede alle disse stalinistiske bureaukrater sig til "nationalister", mens de skruppelløst solgte ud deres landes nationale rigdom til imperialismen. Sovjetunionens opløsning på "nationalt" plan bragte de problemer tilbage, som Oktoberrevolutionen havde løst eller var begyndt at løse – løsninger, der var fastfrosset under stalinismen.

Spørgsmålet om de armenske og aserbajdsjanske mindretal i Nagorno-Karabakh er dukket op igen. Den første krig brød ud i 1994, initieret af Armenien, og en anden i 2023, initieret af Aserbajdsjan. Konflikten mellem det ossetiske⁴ mindretal og den georgiske regering blussede op igen og kulminerede med den russiske besættelse af en del af Ossetien i 2008. Der er også konflikt i Kaukasus med den første krig i Tjetjenien i 1994, efterfulgt af en anden i 1999. Der opstod spændinger i det overvejende russisktalende østlige Ukraine, hvis indbyggere så deres rettigheder truet af et kup i Kyiv i 2013, hvilket førte til den første væbnet konflikt i 2014 og den russiske invasion i 2022.

Ruslands plads

Inden for de forskellige republikker i det tidlige USSR forvandlede elementer af det stalinistiske apparat sig til agenter for imperialismen, der solgte ud af nationale ressourcer, især olie, gas og mineraler.

Ruslands tilfælde er markant anderledes. Rusland har altid indtaget en central plads, først

inden for zarregimet⁵, derefter – efter den korte revolutionære periode – i "folkeslagenes fængsel"⁶, der blev styret af Kreml-bureaukratiet.

Selvom Rusland under Jeltsins ledelse i starten syntes at følge samme vej som de andre sovjetrepublikker efter USSR's sammenbrud, blev denne kurs stoppet af en dobbelt bevægelse: for det første af en voksende utilfredshed blandt arbejderne og den arbejdende befolkning, som gjorde oprør mod de forværrede levevilkår, fattigdom og endda nød; for det andet af spørgsmålet om landets nationale suverænitet, forstærket af erindringen om Anden Verdenskrig og de 27 millioner døde, den krævede. For det tredje af reaktionen fra visse fraktioner inden for apparatet, militæret og politiet, som frygtede at blive opslugt af kaosset. Putin blev derefter henvist til magten under sloganet om den "store nation", det russiske imperium.

For at opnå dette måtte han genoplive økonomien og forbedre befolkningens levestandard betydeligt. Rusland lader sig derfor ikke direkte kontrollere af imperialismen, men forsøger tværtimod at forsvare sine egne interesser over for imperialismen, dels gennem aftaler med Kina, men også med Indien, afrikanske lande og osv. NATO-udvidelsen (efter USSR's fald garanterede USA, at der ikke ville ske nogen udvidelse af NATO, som havde 16 medlemslande i 1990 og nu har 30) truer også de "russiske markeder" (bufferzoner).

Putin-regimet reagerer imidlertid på bekostning af befolkningen: militære indgreb i Kaukasus, Georgien, Ukraine (som allerede er nævnt), men også Moldova, hvor Rusland etablerede Transnistrien (en russisktalende region i den østlige del af landet).

⁴ **Ossetisk** kan referere til både folket (ossetere) og sproget (ossetisk), der begge stammer fra den geografiske region Ossetien i Kaukasus. Osseterne er et folkeslag, der taler ossetisk, et nordøstiransk sprog, og bor i både Nord-ossetien-Alanien (i Rusland) og Sydossetien (en omstridt region i Georgien). Al

⁵ Med **Zarregimet** menes sandsynligvis Det Russiske Kejserrige 1721-1917.

⁶ Med **folkeslagenes fængsel** menes, at Sovjetunionen havde en stor variation af nationale mindretal, som omfattede hundredvis af forskellige etniske grupper og sprog, herunder tjetjenere, tatarer, koreanere og mange andre. Disse grupper oplevede både perioder med officiel anerkendelse og selvbestemmelse, især i de tidlige år, og perioder med tvangsflytning, udrensninger og undertrykkelse, som især skete under Josef Stalin. Al.

Er Rusland imperialistisk?

Mange, især blandt Putins modstandere, omtaler Rusland som et imperialistisk land, hvilket er forståeligt – som en polemisk formulering – men fra et marxistisk perspektiv er dette ikke tilfældet. Putins autoritære karakter, hans krigspolitik og selv hans ekspansionspolitik er utilstrækkelig til at betegne Rusland som imperialistisk.

Lenin definerede præcist, hvad imperialismen er:

*"Derfor må vi – uden at glemme, at alle definitioner kun har betinget og relativ betydning, fordi en definition aldrig kan omfatte alle en fuldt udviklet foreteelses mangfoldige sammenhænge – give en definition af imperialismen, som indeholder følgende: 1. en koncentration af produktion og kapital, der har nået et så højt udviklingstrin, at den har skabt monopoler, der spiller en afgørende rolle i det økonomiske liv; 2. bankkapitalens sammensmeltning med industrikapitalen og skabelse af et finansoligarki på basis af denne "finanskapital"; 3. kapitaleksporten, til forskel fra vareeksporten, opnår særlig stor betydning; 4. der opstår internationale monopolistiske kapitalistsammenslutninger, som deler verden imellem sig, og 5. Jordens territoriale opdeling mellem de kapitalistiske stormagter er afsluttet. Imperialismen er kapitalismen på det udviklingstrin, hvor finanskapitalens og monopolernes herredømme er skabt, hvor kapitaleksporten har nået en fremtrædende betydning, hvor verdens opdeling mellem de internationale truste⁷ er begyndt, og opdelingen af Jordens hele territorium mellem de største kapitalistiske lande er afsluttet"*⁸

Denne definition er tydeligvis blevet mere end bekræftet af bevarelsen af det private ejendomssystem, som forværrer alle imperialismens snyltende og destruktive træk.

I imperialismens æra, hvor produktivkræfterne er holdt op med at vokse, hersker reaktionen⁹ over hele linjen. Under disse omstændigheder er det umuligt for en herskende kapitalistklasse at udvikle sig på basis af kapitalistisk økonomisk udvikling. I stedet "udviklede" der sig en mislykket samfundsklasse, en dødfødt enhed, nemlig oligarkiet, baseret på ødelæggelsen af Oktoberrevolutionens landvindinger og mafiøse stalinistiske fraktioners overtagelse af de store industrisektorer.

Dette oligarki lever af ophørsudsalg og udplyndring af Ruslands rigdom. I sin struktur minder den russiske økonomi mere om et undertrykt land i Asien eller Afrika, der – i modsætning til de europæiske eller nordamerikanske magter – lever af eksport af råvarer og import af færdigvarer.

I 2020, før krigen i Ukraine, bestod halvdelen af Ruslands eksport af olie og gas, mens resten var mineraler, ædelmetaller og landbrugsprodukter (især gødning og hvede). Importen bestod derimod af 45% maskiner og transportudstyr, 19% kemikalier (især lægemidler) og 14,5% fødevarer (især kød) og landbrugsprodukter.

Fra et rent "økonomisk" perspektiv kunne man konkludere, at Rusland er et land, der er direkte domineret af imperialismen. Men det er ikke tilfældet. Det er et land, der er afhængig af det globale marked, som selv er domineret af kapitalen. Det er afhængigt af dette marked både med hensyn til økonomiske behov (import/eksport) og dets integration i den globale finansverden. Hundredvis af milliarder bliver desuden opslugt af oligarker og pumpet ind i de

⁷ I en historisk kontekst var en **trust** en type forretningsorganisation, der fungerede som et monopol eller næsten monopol. Trusts blev oprettet ved en juridisk aftale mellem flere virksomheder i samme branche for at koordinere deres handlinger, såsom at kontrollere produktion, fastsætte priser og begrænse konkurrencen. Udtrykket "trust" er nu stort set forældet i sin oprindelige forretningsmæssige betydning, men lever videre i "antitrustlovgivningen" og er blevet synonymt med "monopol".

⁸ V. I. Lenin: *"Imperialismen som kapitalismens højeste stadium"*, V. I. Lenin Udvalgte Værker Bind 6, forlaget Tiden 1981, side 140-141.

⁹ **Reaktion** er i denne sammenhæng lig med en reaktionær modstand mod progressive samfundsforandringer.

internationale finansstrømme, især i City of London.¹⁰

De største russiske virksomheder, såsom olie-selskabet "Rosneft" og gasselskabet "Gazprom", er "offentlige aktieselskaber", hvilket man ikke præcis ved, hvad betyder, og hvem der ejer disse aktier, men som konstant er under den offentlige sektors kontrol.

I de kapitalistiske lande, som befinder sig i den imperialistiske nedgangsfase, opstod der en kapitalistklasse på grundlag af produktivkræfterne udvikling i kapitalismens opgangsfase¹¹. Denne klasse dominerer økonomien og dermed politikken. Marx talte om den moderne statsmagt som kapitalens bestyrelse, der har ansvaret for at drive virksomheden på vegne af de kapitalistiske arbejdsgivere¹².

I Rusland derimod får milliardærer deres position fra den plads, de indtager inden for det politiske apparat. Dette apparat fordeler byttet gennem privatisering af forskellige virksomheder. Men disse kapitalistiske oligarker forbliver underlagt den politiske ledelse; de kan ende i Gulag eller endda med at begå selvmord, som vi ofte har set.

Den russiske økonomi er underlagt politisk magt, ikke omvendt. Sammenfiltreringen af erhvervsliv og politik sker i dette forhold.

Hvor er Rusland på vej hen?

Det mafiøse og korrupte oligarki, der blev affødt af stalinismen, var ude af stand til at genoprette kapitalismen i Rusland undtagen gennem op-hørsudsalg, plyndring og ødelæggelse af forskellige økonomiske sektorer.

Det er i øvrigt økonomiens kunstige natur, der gør det muligt at udvikle en forsvarsindustri og

et militærbudget, som tegner sig for næsten 40% af BNP.

På grund af et herskende korrupt oligarki, der kun tænker kortsigtet, kan manglen på koordinering mellem de forskellige sektorer af økonomien kun føre til en alvorlig krise.

I øjeblikket gør politisk undertrykkelse, krigssituationen og korruption det muligt for Putin-styret at bevare sit greb om magten. Oppositionelle er blevet tvunget til at flygte til udlandet, fængslet eller bragt til tavshed. Fagforeninger er under streng kontrol.

Men lad os ikke glemme, at Putin i 2015, for blot ti år siden, under indflydelse af den globale økonomiske krise, angreb visse arbejdstagerrettigheder, især med det formål at hæve pensionsalderen med fem år, hvilket førte til en mobilisering, der tvang Putin til delvist at trække i land.

Det er sigende, at Putin, der har brug for soldater, ikke kan iværksætte en mobilisering. Han ved, at et flertal af befolkningen ønsker, at krigen skal slutte, og at iværksættelsen af massemobilisering kan fremprovokere et lige så massivt folkeligt oprør.

Det er også bemærkelsesværdigt, at hæren tilbyder borgere, der melder sig frivilligt til militærtjeneste, en løn på 3.000 euro om måneden (i et land, hvor den gennemsnitlige løn varierer mellem 200 og 1.000 euro, afhængig af regionen).

Lad os ikke glemme, at Oktoberrevolutionen i 1917 fortsat indtager en vigtig plads i russisk historie. Det betyder ikke, at store masser ville støtte parolen om en ny oktober 1917, men den er fortsat en milepæl, der kan forbindes med det russiske folks klassekamp for at forsvare deres ret til at eksistere.

¹⁰ **City of London** er et historisk finanskvarter, der er hjemsted for børsen og Bank of England.

¹¹ **Kapitalismens opgangsperiode** er en periode, der kan deles i to hovedfaser: den første fra 1400-tallet, hvor handelskapitalismen opstod i Norditalien, Nederlandene og England som et alternativ til feudalismen, og den anden, som begyndte med industrialiseringen i slutningen af 1700-tallet og spredte sig globalt i 1800- og 1900-tallet, kendt som industrikapitalismen. Yderligere understøttet af

religiøse ideer (som calvinisme), der fremhævede sparsommelighed og investering i produktion, voksede kapitalismen, indtil den blev et globalt dominerende system. AI.

¹² *"Den moderne statsmagt er kun et udvalg, der varetager bourgeoisiklassens fællesanliggender."*, "Det kommunistiske partis manifest", Marx/Engels Udvalgte skrifter, bind 1, side 29.

Det er i den forstand, at vejen til fred og broderskab kan åbnes ved at fordrive oligarkerne i Rusland, Ukraine og Hviderusland.

Som den russiske aktivist Liza Smirnova erklærede ved masse mødet imod krig i Paris den 5. oktober: *"Denne verden må ikke styres af abstrakte forhold. Heller ikke af grænser, trukket af politikere og embedsmænd, ej heller af nationale*

eller imperiale fantasier. Det skal være en verden, der er baseret på folkets egen vilje, på deres selvbestemmelse. Og selvbestemmelse er ikke blot folkeafstemninger for at afgøre, hvilken stat et territorium tilhører. Selvbestemmelse betyder, at den kollektive skæbne lægges tilbage i folkets egne hænder!¹³".

USA: "Vi har en verden at vinde." Efter valget af Zohran Mamdani som borgmester i New York City

Af Stéphane Marati

Hvordan kunne en lidet kendt kandidat, der talte for politiske ændringer, men kun fik 1% af stemmerne i meningsmålingerne i januar 2025, vinde borgmesterposten i New York på få måneder og udløse et politisk jordskælv, der blev mærkbart langt ud over USA?

Foran Capitol-bygningen udtrykte den republikanske formand for Repræsentanternes Hus sin frygt: *"For første gang i USA's historie er en selvudråbt og åbent erklæret socialist blevet valgt til borgmester i landets største by. Zohran Mamdani repræsenterer uden tvivl den største sejr for socialismen i landets historie."* Den nye borgmester i New York lægger ikke skjul på det: Han er et aktivt og selvudråbt medlem af "DSA" (Democratic Socialists of America), en organisation med 85.000 medlemmer, hvis gennemsnitsalder er 32 år.

Dem i bunden kan ikke leve som før

Siden finanskrisen i 2008 og Covid-19-pandemien er den økonomiske situation forværret betydeligt. Ifølge University of Michigan er amerikanernes tilfredshed på det næstlaveste niveau siden 1978, ti point under niveauet fra finanskrisen i 2008 (*"Les Echos"*, 7. nov. 2025). Siden valget

af Donald Trump er det faldet med 30 %. Trods den amerikanske præsidents store armbevægelser og hans berømte slogan "Make America Great Again" har den amerikanske fremstillingssektor været i recession i otte måneder i træk. 70 % af befolkningen ved ikke, hvordan de skal få enderne til at mødes.

Ifølge en "AP-NORC"-måling fra oktober 2025 mener 68 %, at den amerikanske økonomi er i dårlig forfatning. 54 % siger, at fødevarerpriser er en *"væsentlig kilde til stress"*. Misligholdelsesraten på erhvervslån eksploderede til 12 % i oktober, hvilket også oversteg toppen af finanskrisen i 2008. Misligholdelsen af kreditkortgæld (1,23 billioner dollars) er på det højeste niveau siden 2011. 20 % af studielånet fra personer over 50 år er fortsat ubetalt. Virkeligheden er barsk: Amerikanere kan ikke længere betale deres gæld. De kæmper for at købe mad og bolig. Dette skal ændres.

Et dybt ønske om forandring

En repræsentant for "DSA" New Yorks valgkomité forklarede i august: *"I starten viste meningsmålinger, at kriminalitet var den største bekymring for newyorkere. Men takket være vores ar-*

¹³ Ugeavisen "Informations ouvrières", nr. 879 (9.-15. oktober 2025) offentliggør på side 11 vigtige uddrag fra

den ukrainske aktivist Andrei Konovalovs og den russiske aktivist Liza Smirnovas fælles tale.

bejde på stedet er økonomien nu blevet det vigtigste problem. Zohran ønskede, ligesom "DSA", en kampagne, der appellerer til de lavere klasser. Og det, der bekymrer alle her, er leveomkostningerne. Så vi udviklede et meget simpelt trepunktsprogram: huslejestop for alle lejere, gratis og hurtig offentlig transport og indførelse af universel børnepasning."

Et simpelt program, men et program der bryder med den amerikanske kapitalismes og dens repræsentanters etablerede politik. Et program, der åbent og aktivt støttes af stærke fagforeningerne for New York City-ansatte, dørmænd og hotelarbejdere, kunstnere og hundredvis af fagforeningsafdelinger. Et program, som 100.000 frivillige, hovedsageligt unge og fagforeningsmedlemmer, promoverede til vælgerne ved at banke på mere end 3,5 millioner døre. Resultatet? Som senator Bernie Sanders siger: Det er *"en af de største politiske omvæltninger i dette lands historie. (Zohran) vendte sig mod oligarkerne, der brugte millioner på at forsøge at besejre ham. Han angreb Donald Trump. Han angreb det republikanske etablissement. Han angreb det demokratiske etablissement."* Og newyorkerne, der sammenlignet med tidligere valg mødte massivt op for at stemme, vandt. Dette er en sand indikator for omfanget af den krise, der påvirker den nye generation, og for deres parathed til at kæmpe: 84 % af kvinder i alderen 18 til 29 stemte på Mamdani. Som det så ofte sker, er unge mennesker i frontlinjen.

Den brede støtte til Zohran Mamdanis og "DSA's" program rækker langt ud over New York City. En national "YouGov"-måling i hele USA afslørede en tilslutning på:

- 69 % for beskatning af virksomheder og millionærer,
- 66 % for gratis børnepasning,
- 56 % for en minimumsløn på 30 dollars i timen inden 2030,
- 65 % for indefrysning af huslejer for lavindkomsthusholdninger,

- 57 % for statsdrevne, non-profit dagligvarebutikker.

Dette vil sandsynligvis sende kuldegysninger ned ad ryggen på det amerikanske etablissement. Til en menneskemængde, der fejrede Mamdanis sejr og råbte *"Beskat de rige!"*, svarede New Yorks demokratiske guvernør Kathy Hochul: *"Jeg hører jer, men jo mere I insisterer, jo mindre vil jeg gøre, hvad I vil have."* "DSA" kommenterede: *"Kathy Hochuls reaktion demonstrerer en åbenlys mangel på respekt for demokratiet. Et flertal af amerikanere og et flertal af newyorkere ønsker at beskatte de rige. Den 4. november beviste dette. Vi vil fortsætte med at presse på."*

Dem i toppen kan ikke styre som før

Den republikanske formand for Repræsentanternes Hus, Mike Johnson, erklærer: *"Hvis vi mister flertallet ... vil de forsøge at afslutte Trump-administrationen. Han vil ikke regere i fire år. Han vil kun regere i to år, fordi de vil indlede en rigsretssag, sandsynligvis på den første dag af den nye lovgivende samling i januar 2027, og forsøge systematisk at tilbagerulle alle de større reformer, vi har implementeret."* Med midtvejsvalget, der nærmer sig i november 2026, bryder panikken ud i de højeste kredse. Talrige føderale dommere modsætter sig Trumps reaktionære tiltag. Den seneste retskendelse: Indsættelsen af Nationalgarden i Portland er blevet erklæret ulovlig.

Det er et centralt fokuspunkt for Trump-administrationen, nemlig Indsættelse af militæret på amerikansk jord for at bekæmpe "den indre fjende". Det er ikke så enkelt, når syv millioner amerikanere går på gaden til "No Kings Day" i en af de største mobiliseringer nogensinde organiseret i amerikansk historie. Det er ikke så enkelt, når selv Højesteret, der stort set sympatiserer med Trump, udtrykker skepsis eller endda direkte modstand mod de toldsatser, der er en hjørnesten i amerikansk politik. Når en højesteretsdommer angriber Trump for at være *"den første*

præsident i USA's historie, der har påberåbt sig undtagelsestilstand for at indføre generelle globale toldsatser." Eller når USA's Internationale Handelsdomstol afsiger dom imod Trumps toldsatser. Situationen bliver stadig mere kompliceret for den amerikanske præsident og medlemmerne af hans administration, hvoraf flere højtstående embedsmænd er blevet tvunget til at flytte til amerikanske militærbaser for at søge "beskyttelse" (minister for den indre sikkerhed, krigsminister, udenrigsminister, vicestabschef i Det Hvide Hus). Selv det israelske "Misgav Institut" (Misgav Institut for National Sikkerhed og Zionistisk Strategi)¹⁴, der anses for at være tæt på Netanyahu, udtrykker åbent bekymring:

"Vi er nødt til at gentænke vores vurderinger. Amerika har sine egne problemer, men Mamdani lærer os, at Trump-administrationen ikke vil vare evigt: den kan en dag gå under. Den vil miste sit flertal i Kongressen, og den vil få svært ved at handle. (...) Og det bekymrer utvivlsomt den israelske regering."

Socialisme eller barbari

Selvom den amerikanske regering er i fare, har den ikke desto mindre besluttet at slå til igen og igen. ICE-razziaer mod immigranter, der fængsles i faktiske koncentrationslejre, fortsætter. Uden at forsøge at skjule sandheden skitserer forsvarsminister Pete Hegseth den horisont, hvor Trump-administrationen mener, den vil

finde sin redning: *"Vi forbereder Penta-gon og vores industrielle base på krigstid."*

Folkedrabet på det palæstinensiske folk er en advarsel til verden om det barbari – fremstillet som en dyd – som regeringer, korrupte ledere og medier er i stand til at udføre, idet de handler på vegne af finanskapitalen, som har nået et stadie af ubeskrivelig forrådnelse. Menneskehedens bødler er endnu ikke færdige. Donald Trump har skrevet til sin israelske modpart, præsident Isaac Herzog, og bedt ham om at benåde premierminister Benjamin Netanyahu, der står over for anklager om korruption i sit eget land samt krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden ved "Den Internationale Straffedomstol". I mellemtiden planlægger Pentagon at bygge sin største permanente base i Israel, i Negev-ørkenen, nær grænsen til Gaza. Ifølge "Bloomberg" kan militæranlægget huse op til 10.000 soldater. På den anden side modstår palæstinenserne, begravet under bomber, sultet og bevidst berøvet livets fornødenheder af den israelske hær og den amerikanske regering – med medvirken fra arabiske og europæiske regeringer – den gigantiske ødelæggelses- og undertrykkelsesmaskine, der søger at udslette og fordrive dem. Millioner verden over nægter, mobiliserer og forsøger at forene deres kræfter for at gribe magten. De begyndte i New York, og de har endnu ikke sagt deres sidste ord. Som DSA siger: *"Vi har en verden at vinde."*

¹⁴ Misgav Instituttet for National Sikkerhed og Zionistisk Strategi (tidligere kaldet Instituttet for Zionistiske Strategier) er en israelsk tænketank.

Europa:

Regeringerne forbereder krig, men de møder modstand fra befolkningen

Af Carlos Afonso

I lyset af den amerikanske imperialismes trussel om militær tilbagetrækning fra Europa, mens krigen i Ukraine fortsætter, blev NATO's medlemslande på NATO-topmødet i Haag den 26. juni enige om målet om at bruge 5% af deres bruttonationalprodukt (BNP) på militærudgifter inden 2035. Det er et krav fra Donald Trump, der endda går så langt som til at true tøvende stater med indførelse af høje toldsatser (se artiklen side 11: *"Den kapitalistiske verdensøkonomi – en krudttønde. Hvorfor Trump og hvorfor nu?"*).

Blandt medlemslandene bruger USA flest ressourcer på militæret (\$967,7 milliarder), langt foran Tyskland (\$97,7 milliarder), Storbritannien (\$82,1 milliarder), Frankrig (64,3 milliarder dollars) og Polen (35 milliarder dollars), som allerede bruger 4 % af sit BNP på forsvar. Globalt set beløb militærudgifterne sig ifølge "Stockholm International Peace Research Institute" (SIPRI)¹⁵ til næsten 2.718 milliarder dollars (+9,4 % i forhold til 2023).

I EU's medlemslande nåede militærudgifterne et rekordhøjt niveau på 343 milliarder euro i 2024 (+19 % sammenlignet med 2023 og +37 % sammenlignet med 2021)¹⁶. De forventes at nå 381 milliarder euro i 2025. Formanden for EU-Kommissionen, Ursula von der Leyen, annoncerede i marts i år lanceringen af "Rearm Europe", som har til formål at mobilisere 800 milliarder euro til forsvarsudgifter i perioden 2025-2028.¹⁷

Mobilisering af økonomiske ressourcer til militærudgifter er ikke den eneste foranstaltning, som stater har taget for at forberede sig på kri-

gens krav. I Frankrig sendte Sundhedsministeriet den 18. juli et brev til regionale sundhedsmyndigheder, der instruerede hospitalerne i at forberede sig på en potentiel "større udsendelse" inden marts 2026, hvilket gør det muligt for dem at behandle 10.000 til 15.000 soldater¹⁸.

I Tyskland skal hospitalerne ifølge en plan, der blev udarbejdet af forbundsregeringen i september sidste år, kunne modtage 1.000 sårede soldater om dagen med mulighed for at rekvirere 15.000 hospitalssenge.

Det er de samme regeringer, der iværksætter hidtil usete angreb mod hospitalssektoren ved at skære ned på sundhedsbudgetterne, lukke senge og hospitaler... I Frankrig for eksempel svarer de syv milliarder euro, der tages fra sundhedsbudgettet, præcist til de yderligere syv milliarder, som Macron-Lecornu-regeringen har til hensigt at afsætte til forsvarsbudgettet.

Regeringernes beslutning om at fremskynde marchen i retning af krig overalt i verden, og især i Europa, svarer frem for alt til finanskapitalens trængende behov for at overvinde de modsætninger, der er iboende i den kapitalistiske produktionsmåde, nemlig profitratens tendens til at falde. Alle regeringer reagerer på dette pres; det er det direkte resultat af den accelererede opløsning af det system, der er baseret på privat ejerskab af produktionsmidlerne.

Våbenindustriens profitter i Europa

På den baggrund åbnede den tyske industrikoncern Rheinmetall et nyt ammunitionsprodukti-

¹⁵ "Les Echos", 28. april 2025: "I 2024 steg de globale militærudgifter 'hidtil uset' siden afslutningen af den kolde krig."

¹⁶ Se Rådet for Den Europæiske Unions hjemmeside: www.consilium.europa.eu

¹⁷ "Le Monde", 4. marts 2025: "Ursula von der Leyen præsenterer en plan på 800 milliarder euro til at styrke det europæiske forsvar"

¹⁸ "Le Canard Enchaîné", 26. august 2025: "Sundhedsministeriet mobiliserer hospitaler med henblik på krig"

onsanlæg i Unterlöss (Tyskland) i august i år. Den tyske forsvars- og finansminister samt Mark Rutte, NATO's generalsekretær, deltog i indvielsen. *"Økonomisk set er Rheinmetall blevet en sværvægter i Tysklands kriseramte industri. Virksomhedens aktier handles i øjeblikket på Frankfurt-børsen til omkring 1.800 euro, sammenlignet med 90 euro i begyndelsen af 2022. Omsætningen er fordoblet til 10 milliarder euro. Og det er kun begyndelsen, lover hr. Papperger (administrerende direktør for Rheinmetall, red.), der sigter mod 40 til 50 milliarder euro inden udgangen af årtiet med en driftsmargin på 20 %. Et gigantisk spring, der burde sætte ham i stand til at spille i samme liga som de amerikanske virksomheder Lockheed Martin (71 milliarder dollars i omsætning, dvs. 60 milliarder euro) og Northrop Grumman (41 milliarder dollars). (...) 'Vi oplever en strukturel transformation. Det er begyndelsen på en ny vækstfase i Europa og sandsynligvis på verdensplan, drevet af opfattelsen af en eksistentiel trussel mod deres sikkerhed fra stater. Det forstærker situationen. Det faktum, at nogle store virksomheder profiterer af dette og vokser, er en del af dette fænomen,'* analyserer Christian Mölling, sikkerhedsekspert ved forskningscentret "European Policy Centre"¹⁹.

Virksomheden, der beskæftiger sig med forsvars- og biludstyr, har også investeret 300 millioner euro i opførelsen af en ny fabrik i Baisolaga i det centrale Litauen – ikke langt fra Rusland. Titusindvis af 155-millimeter granater skal produceres der. Endnu et produktionsanlæg skal snart åbne i Letland. Rheinmetall har også åbnet en krudtfabrik i Victoria, Rumænien, i samarbejde med det rumænske firma Pirochim Victoria.

Den 30. oktober blev lanceringen af et projekt om at bygge en fabrik i Bulgarien også annonceret. *"Den Europæiske Union og NATO har brug for millioner af disse granater, og ifølge vores beregninger vil alliancen have brug for cirka 50*

millioner," forklarede Rheinmetalls administrerende direktør.

Ifølge SIPRI-ranglisten var Rheinmetall den sjette største våbenproducent i Europa i 2023 (den 26. største på verdensplan) efter BAE Systems, Airbus, Leonardo, Thales og Rolls-Royce.

Folket afviser folkedrab, krig og krigsbudgetter

Bevægelsen ind i krig tilbyder militærindustrielle muligheder; det er ikke noget nyt. Den nuværende franske premierminister, Sébastien Lecornu, gentog dette, da han som forsvarsminister udtalte, at genopbygningen og forsvaret af Ukraine repræsenterede *"muligheder for fransk industri"* (under et besøg i Kyiv den 29. september 2023)²⁰

Europas regeringer er fuldt ud klar over, at deres behov, og behovet for finansiel kapital, for at øge militærbudgetterne betydeligt, mødes med modstand mod krig fra deres befolkninger. Det gælder især, når øgede militærudgifter fører til nedskæringer på områder, der er afgørende for befolkningen, såsom sundhedspleje, uddannelse og boliger...

Under den landsdækkende strejke den 14. oktober mod De Wever-regeringens asociale budgetreduktioner fordømte fagforbundet FGTB den ødelæggende *"nedskæringspolitik på alle niveauer, mens penge til droner, jagerfly og gaver til virksomheder synes at vokse på træerne. Det er uacceptabelt!"* (FGTB-pressemeddelelse, 14. oktober).

I Tyskland gik titusindvis af mennesker på gaden i Berlin og andre tyske byer for at protestere mod oprustningen.

I Frankrig vurderede Hubert Bonneau, generaldirektør for "Gendarmerie Nationale", i en kommission under Forsvarsministeriet befolkningens reaktion, hvis Frankrig skulle gå ind i krig

¹⁹ "Le Monde", 28. oktober 2025: *"Rheinmetall, den ustoppelige fremgang for den tyske våbengigant, specialist i kampvogne og ammunition"*

²⁰ "Le Monde", 29. september 2023: *"Den franske våbenindustri ønsker at få fodfæste i Ukraine."*

gen i øst²¹. *"Det vil ikke forløbe uden indenland-
ske uroligheder. Der kan komme sabotagehand-
linger og demonstrationer. Jeg er ikke sikker på,
om alle vores medborgere støtter en sådan
deltagelse. Vi må forberede os på denne mulig-
hed."*

Hans bemærkninger afslører en frygt for, at befolkningen kan gøre oprør mod krigsgale regeringer. Sidstnævnte må derfor forsøge at påvirke arbejderklassens stemning ved at dulme den, lamme dens klassebevidsthed og få den til at acceptere det uacceptable.

Men mens de finder magtfulde allierede blandt lederne af arbejderorganisationer – ikke uden intern modstand – til at undertrykke klassebevægelsen, primært for at sikre, at intet eller næsten intet sker, møder regeringerne derimod en stærk klassemodstand, som manifesterer sig på utallige måder. I denne sammenhæng dukker nye kræfter op, der taler for et brud, for kampen mod krigen og mod regeringerne.

De seneste måneder har arbejderklassen gentagne gange beslutsomt demonstreret med kravet om at afslutte folkedrabet i Gaza og regeringernes medvirken i dette folkedrab – de er endda gået så langt som til at strejke, som i Italien den 3. oktober, til støtte for Gaza og i protest mod staten Israels vilkårlige anholdelser af medlemmer af den globale Sumud-flotille²². Den følgende dag, den 4. oktober, samledes en million mennesker i Rom. Den 11. oktober demonstrerede 600.000 mennesker i London for de samme krav, især efter opfordring fra "Stop the War Coalition".

Antikrigskonference 4. og 5. oktober i Paris

På den baggrund samledes 150 delegerede fra 20 europæiske lande, USA og Palæstina – inklusive politiske aktivister og fagforeningsfolk – den 4. og 5. oktober 2025 i Paris om en fælles opford-

ring til handling: *"Ikke en krone, ingen våben, in-
tet menneskeliv til krig."* Denne opfordring mod-
sætter sig klart krig, krigsbudgetter og ophidsel-
se til krig, der indebærer en social krig mod
arbejderklassen. Succesen for denne anti-krigs-
konference og det internationale massemøde
mod krig den 5. oktober er resultatet af arbej-
derklassens modstand og kamp i alle lande for at
afslutte folkedrabet i Gaza og mod regeringernes
medvirken til folkedrabet, mod krig og mod den
sociale krig, som regeringer fører i finanskapita-
lens interesse.

I hjertet af disse modstandskampe er der op-
stået politiske kræfter, der er opsatte på at for-
svare arbejderklassens interesser. Initiativet til
konferencen og den internationale demonstrati-
on mod krigen var et resultat af diskussioner, i
første omgang mellem franske aktivister fra "POI"
(Det Uafhængige Arbejderparti) og engelske ak-
tivistiske fra "Stop the War", som er overbeviste
om det presserende behov for at forene alle
kræfter, der kæmper mod krigen og folkedrabet
i Gaza og påvirker begivenhederne i deres re-
spektive lande. Disse kræfter går ind for arbej-
derklassens uafhængighed, modsætter sig mili-
tærbudgetter og er imod nedskæringer i sociale
programmer. John Rees afsluttede mødet den 5.
oktober med annonceringen af et andet møde i
London den følgende juni: *"Krig er ikke arbejder-
klassens politik."*

I alle europæiske lande finder der i øjeblikket
en politisk reorganisering af arbejderklassen
sted på forskellige udviklingsstadier, hvilket ma-
nifesterer sig i den fortsatte afvisning af traditi-
onelle partier, der i årtier – eller endda i dag –
har ført en politik, der i sidste ende tjener kapi-
talistklassens behov.

Det er bemærkelsesværdigt, at de aktivister,
der deltog i den europæiske konference og det
internationale massemøde mod krig i Paris, nu

midten af 2025, i et forsøg på at bryde den israelske
blokade af Gazastriben, men som blev forpurret af en
opfangning af israelske flådestyrker. Kilde: Wikipedia.

²¹ "Le Monde", 27. januar 2025: *"Chefen for Gendarme-
riet advarer sine tropper om 'muligheden for væbnet kon-
flikt'."*

²² "Den Globale Sumud-flotille" var et internationalt,
civilsamfundsledet maritimt initiativ, der blev lanceret i

også er involveret i mobiliseringerne mod folke-
drab.

Den 28. november planlægges en general-
strejke i Italien efter opfordring fra fagforenin-
gerne USB og CUB til at protestere mod krigs-
budgetter, våbenkapløbet og nedskæringer i so-

cialle ydelser, samt til at afslutte folkedrabet i Pa-
læstina. Det vil blive efterfulgt af en national de-
monstration i Rom den 29. november (store de-
monstrationer til støtte for Palæstina planlæg-
ges også i London og Paris samme dag).

Krisen – Trump og amerikansk imperialisme:

Den kapitalistiske verdensøkonomi – en krudttønde. Hvorfor Trump og hvorfor nu?

Af Xabier Arrizabalo

For ni år siden, i november 2016, vandt Trump
det amerikanske præsidentvalg, selv om han fik
næsten 3 millioner færre stemmer end Hillary
Clinton, Det Demokratiske Partis kandidat. Da
han tiltrådte i januar 2017, næsten ti år efter
krisens udbrud i 2007²³, advarede "IMF" om
mørke skyer i horisonten. Nu, i 2025, efter
Trump's anden periode som præsident, præsenteres
hans politik i en langt mere hensynsløs
form, endnu mere aggressiv over for arbejder-
klassen og folket. Men hans politik er ikke be-
stemt af hans egne ideer, men af kapitalistklas-
sens interesser. Mere præcist af interesserne hos
dens dominerende fraktion eller fraktioner, som
er knyttet til finanskapitalen. Derfor udfolder ar-
bejderklassens kamp sig internationalt; for ek-
sempel finder det palæstinensiske folks mod-
stand støtte verden over.

Et vendepunkt: Intensivering af klassekampen

Siden 2017 har den globale situation været præ-
get af alvorlige problemer, såsom pandemien,
inflation, krig, miljøforringelse og i baggrunden
et permanent direkte og indirekte angreb på
arbejdskraftens værdi, udtrykt i de lønninger,
som langt størstedelen af befolkningen er af-

hængig af. Desuden er det koloniale folke-
drab mod det palæstinensiske folk begået af den zion-
istiske stat Israel eskaleret siden 7. oktober 2023
med støtte fra USA (økonomisk og militært) og
samarbejde fra de fleste regeringer i en eller an-
den form.

Alt dette er en følge af kapitalismens overle-
velse, som i sin imperialistiske fase (...) bekræfter
Marx' og Engels' forudsigelse i "*Den tyske ideolo-
gi*" om, at produktivkræfterne på et givet histor-
isk tidspunkt vil blive til destruktive kræfter²⁴:

*"På et vist trin i deres udvikling kommer sam-
fundets materielle produktivkræfter i modstrid
med de forhåndenværende produktionsrelati-
oner, eller, hvad der kun er et juridisk for det
samme, med de ejendomsforhold, inden for hvil-
ke de hidtil har bevæget sig. Fra at være udvik-
lingsformer for produktivkræfterne slår disse re-
lationer om til at blive lænker for dem. Der ind-
træder da en epoke med social revolution. Med
forandringen af det økonomiske grundlag ind-
træder der en langsommere eller hurtigere om-
væltning af hele den uhyre overbygning. Når
man betragter. Når man betragter sådanne om-
væltninger, må man altid skelne mellem den ma-
terielle, med naturvidenskabelig præcision kon-*

²³ Finanskrisen tog sin begyndelse i 2007. Krisen star-
tede som en boligboble i USA, der sprang. Krisen blev glo-
bal i 2008.

²⁴ Se Karl Marx: "*Den tyske ideologi*" i "Karl Marx Skrifter i
udvalg", Rhodos 1974, side 88.

staterbare omvæltning i de økonomiske produktionsbetingelser og de juridiske, politiske, religiøse, kunstneriske eller filosofiske, kort sagt ideologiske former, i hvilke menneskene bliver sig denne konflikt bevidst og udkæmper den. Lige så lidt som man bedømmer et menneske efter, hvad det mener om sig selv, lige så lidt kan man bedømme en sådan omvæltningsperiode ud fra dens egen bevidsthed, men må tværtimod forklare denne bevidsthed ud fra det materielle livs modsigelser, ud fra den forhåndenværende konflikt mellem samfundsmæssige produktivkræfter og produktionsrelationer. En samfundsformation går aldrig under, før alle de produktivkræfter er udviklet, som den er vid nok til at rumme, og nye højere produktionsrelationer træder aldrig i stedet, før de materielle eksistensbetingelser for dem er fostret i det gamle samfunds skød.”²⁵

I den forstand finder der i øjeblikket en ændring sted i verdenssituationen, drevet af klassekampens intensivering med fælles internationale træk og samtidig, som Marx og Engels allerede understregede i *”Det Kommunistiske Manifest”* fra 1848, med nationale særpræg: *”(…) proletariats kamp mod bourgeoisiet (er) omend ikke efter sit indhold, så efter sin form en national kamp i form.”*²⁶ Denne ændring har udfoldet sig fuldt ud i de seneste måneder i forbindelse med Trumps anden indsættelse som præsident for USA, men frem for alt med arbejderklassens og

befolkningernes modstand generelt mod angrebene på deres levevilkår.

I denne artikel undersøger vi den politik, som Trump forsøger at implementere i denne historiske situation²⁷, i overensstemmelse med sin position.

Det er derfor, Trump og de andre er kommet til magten nu i en situation, der uden overdrivelse kan beskrives som en krudttønde.

Hvad mener vi med udtrykket ”Trump og de andre”? For det første Trumps betydning i forhold til sin afstumpede politik, som inkluderer angreb på visse borgerlige samfundsinstitutioner (som, på trods af sine ukrænkelige begrænsninger, omfatter demokratiske landvindinger). For det andet, hans rolle som model, som referencepunkt for andre ledere, hvis politik går i samme retning. Disse inkluderer Bolsonaro, Milei, Bukele og Orbán, og selvfølgelig Netanyahu. Men andre ledere, der ikke anvender lignende retorik, implementerer også foranstaltninger, der sætter spørgsmålstegn ved disse resultater i varierende grad²⁸.

Trump er af særlig betydning, fordi han er præsident for den førende imperialistiske magt. Desuden gør han intet forsøg på at skjule sit angreb på institutioner, men bekræfter det snarere eksplicit og ophøjer sig selv til kongepositionen: *”Længe leve kongen”*²⁹. Det repræsenterer en intensivering af kapitalens klassekamp, især

²⁵ Karl Marx: *”Bidrag til kritik af den politiske økonomi”* I *”Karl Marx Skrifter i udvalg. Bidrag til kritik af den politiske økonomi. Indledning fra Grundrids”*, Rhodos 1974, side 13-14.

²⁶ Marx/Engels. *”Udvalgte skrifter”*, bind I: *”Det kommunistiske partis manifest”*, forlaget Tiden 1976, s. 37.

²⁷ Tilfældet med USA viser særligt tydeligt, at mens valget af magthaverne, i dette tilfælde den amerikanske præsident, formelt afgøres af folkets stemmer, er det i virkeligheden i vid udstrækning kontrolleret af kapitalen gennem en gigantisk ressourceudnyttelse, der omfatter al mediepropaganda og de nødvendige økonomiske midler til at fremme et kandidatur med en rimelig sandsynlighed for succes. I Trumps tilfælde anslår selv *”OpenSecret”*, der foretager et konservativt skøn over de ressourcer, som er til rådighed for ham, dem til \$1.452.617.443. Heraf kom \$463.662.725 fra kampagnen *”Donald J. Trump for President 2024”* og næsten \$988.954.718 fra eksterne grupper.

www.opensecrets.org/2024-presidential-race/donald-trump/candidate?id=N00023864). Det er næsten 1,5 milliarder dollars, eksklusive andre former for udgiftsfinansiering (...): www.nytimes.com/es/2024/10/15/espanol/estados-unidos/trump-campana-costos.html.

²⁸ Dette er for eksempel tilfældet med Macron, som forhindrede dannelsen af en regering, der ville være opstået demokratisk efter valget i juli 2024, vundet af Den Nye Folkefront (NFP), eller som i april 2023 gennemførte pensionsreformen med et dekret for at forhindre dens vedtagelse i Nationalforsamlingen.

²⁹ *”Truth Social”*, 19. februar 2025. Hele sætningen lyder: *”Køafgifterne er døde. Manhattan, og hele New York, er reddet. Længe leve kongen!”* Han henviser til afskaffelsen af køafgifter, som pålægger forskellige daglige vejafgifter afhængigt af forureningsniveauet. Trump hentyder til den traditionelle formel for monarkisk tronfølge: *”Kongen*

den førnævnte dominerende fraktion på verdensmarkedet, nemlig USA's finanskapital.

Verdensøkonomien: en krudttønde

*"Det næste chok, som utvivlsomt vil komme, måske endda tidligere end forventet."*³⁰

Denne udtalelse fra Georgieva, IMFs administrerende direktør, peger allerede på en afgørende kendsgerning: Ingen, ikke engang de mest fremtrædende ledere af en svækket imperialistisk orden, kan stole på kapitalistisk ekspansion og engagere sig i tilsvarende propaganda. Det gælder også Dimon, formanden for "JP Morgan-Chase" – den største amerikanske bank. Efter konkurserne for "Tricolor Auto" og "First Brands", virksomheder involveret i finansieringen af den amerikanske bilsektor, den 14. oktober, erklærede han: *"Jeg bliver årvågen, når den slags sker. Og jeg burde nok ikke sige det, men hvis du ser én kakerlak, er der sandsynligvis flere... Alle burde være opmærksomme på dette"*³¹. Ligesom synes af én kakerlak normalt er et tegn på, at der er andre, mindre synlige kakerlakker, er en virksomheds konkurs tegn på, at der i det generelle økonomiske klima normalt er andre virksomheder, der også er truet af konkurs, selvom disse endnu ikke er synlige. Og dermed risikoen for en ny række kædekonkurser, en ny krise. Kapitalens talsmænd indrømmer det åbent: Faren for nye kriser er allestedsnærværende; vi lever på en krudttønde.

Kriser har altid været en del af kapitalismen, men de er blevet hyppigere på det seneste. Faktisk så hyppige, at de følger hinanden uden mellemliggende perioder med ekspansion. Vi har kaldt dette fænomen for "kapitalismens kroniske krise". Hvorfor er det sådan?

Marx' bidrag er utallige, især inden for kritikken af den politiske økonomi. Vi vil gerne frem-

hæve to af dem: For det første, at det ubetalte arbejde er det materielle grundlag for kapitalisternes privilegier, eftersom det ubetalte arbejdes værdi – merværdien – udgør deres profit (opdelingen af arbejdstidens værdi i løn og merværdi³² er den materielle essens af den uforsonlige klassekonflikt, der er iboende i kapitalismen). Det vil sige: der er profit, fordi der er merværdi (ubetalt arbejde), og derfor er der lige så meget profit, som der er merværdi. Profit har ingen anden mulig kilde end merværdi. Og fordelingen af den samlede merværdi blandt de enkelte profitere – som de enkelte kapitalister tilegner sig – sker ikke fredeligt. Det sker gennem den konkurrencemæssige kamp, der manifesterer sig som kampen om markedsandele. Det vil sige: i hver kapitalists bestræbelse på at realisere sin egen værdi – i det mindste med en gennemsnitlig profitrate – og derved finde sin plads under verdensmarkedets sol.

For det andet har kapitalister for at forblive konkurrencedygtige en tendens til at øge arbejdernes produktivitet gennem mekanisering/automatisering, hvilket dog reducerer arbejdskraftens relative vægt i den samlede kapital; det vil sige, at der investeres proportionalt mindre i den arbejdskraft, der producerer merværdi. Det er derfor selve den kapitalistiske akkumuleringsproces – udført af individuelle kapitalistiske virksomheder – der fører til voksende vanskeligheder med at øge kapitalens værdi. Det er loven om profitratens tendens til at falde – rentabiliteten – det vil sige drivkraften bag denne akkumulering, der afslører kapitalismens stadig mere modstridende natur (grundlaget for det, vi kalder "kapitalismens kroniske krise").

Historisk set muliggjorde kapitalistiske produktionsforhold en enorm udvikling af produktivkræfterne. Dette var især tilfældet gennem in-

er død, længe leve kongen," som per definition er udemokratisk.

³⁰ <https://cnnespanol.cnn.com/2025/10/16/eeuu/dimon-advierte-cucarachaseconomia-trax>

³¹ <https://cnnespanol.cnn.com/2025/10/16/eeuu/dimon-advierte-cucarachaseconomia-trax>

³² Marx taler i den forbindelse også om opdelingen af den gennemsnitligt nødvendige arbejdstids værdi i det **nødvendige arbejde** (det betalte arbejde) og **merværdien** (det ubetalte arbejde).

dustrialiseringen, som forsynede samfundet med en enorm mængde forbrugsvarer. Urbanisering, storstilet transport og arbejderklassen selv bidrog også til denne udvikling, som besidder den unikke evne i historien til at bane vejen for menneskehedens befrielse fra alle former for undertrykkelse. Denne enorme udvikling var dog på ingen måde idyllisk, hvilket for eksempel tydeligt demonstreres af den brutale udnyttelse af arbejdere, herunder meget små børn, samt af kolonial udnyttelse. Dette hæmmede samtidig udviklingen af produktivkræfterne i de dominerende lande. Den nuværende situation er, som vi har understreget, anderledes, da den er karakteriseret ved en stadig mere systematisk ødelæggelse af produktivkræfterne.

Produktivkræfternes udviklingspotentiale afhænger af produktiviteten, det vil sige af arbejdsproduktionen. Et vist niveau af produktivitet er dog en nødvendig betingelse for denne udvikling, men garanterer den ikke; det er ikke en tilstrækkelig betingelse for udviklingen af produktivkræfterne. Den faktiske realisering af produktiviteten i denne udvikling af produktivkræfterne (den bæredygtige forbedring af hele befolkningens levevilkår) afhænger af produktionsforholdene. I øjeblikket udgør kapitalistiske produktionsforhold ikke kun en hindring for udviklingen af produktivkræfterne, men fremmer også deres ødelæggelse, som citatet fra Marx og Engels i det foregående afsnit viser. Denne ødelæggelse er især rettet mod grundlaget for produktivkræfterne: arbejderklassen, som sørger for produktiviteten. Ødelæggelsen af produktivkræfterne fokuserer således især på devalueringen af arbejdskraften, som yderligere intensiveres af kriser, krige og rovdrift på naturen.

Devalueringen af arbejdskraften, dvs. ødelæggelsen af arbejdskraften, har også konsekvenser for den arbejdende befolkning. Der opstår en relativ overbefolkning, dvs. en overskydende befolkning ... for kapitalen.

Dette er et af omdrejningspunkterne i kapitalistklassens angreb på arbejderklassen, hvilket Trump er et passende eksempel på: offensiven mod det svageste led i arbejderklassen, migranterne, suppleret af offensiven mod produktionsgrundlaget i andre økonomier gennem told og dermed mod beskæftigelse. Vi vil dedikere de følgende to afsnit til begge disse emner.

Migranter, arbejderklassens svageste led

International migration er uløseligt forbundet med kapitalismen. Dens afgørende faktor er den internationale kapitalbevægelse, som bestemmer efterspørgslen efter arbejdskraft i hvert land. Men kapitalbevægelsen forårsager også migration "indirekte" gennem den imperialistiske ødelæggelse, den forårsager (tilbagevendende kriser, krige, udnyttelse af naturen og privatiserings- og dereguleringspolitikker). Som den salvadoranske journalist Carlos Martínez klart siger:

*"Migration kan ikke stoppes (...), fordi dens årsager fortsætter. Vores lande er ikke designet til at rumme os alle (...). De forbliver steder, hvor rigdom og fattigdom sameksisterer, og hvor udvikling ikke omfatter alle (...). [Hvis] tæppet ikke er stort nok for alle, vil de, der fryser, forsøge at dække sig til, og de, der sult, vil forsøge at spise (...). Ruten kan ændre sig, formen kan ændre sig, metoden kan ændre sig (...). Men da sulten ikke forsvinder, og de forhold, der driver dem fra deres lande, ikke forsvinder (...), vil migrationsstrømmen ikke ophøre."*³³

I den nuværende kontekst af kapitalismens kroniske krise vokser migrationsbevægelserne dramatisk: Mens anslået 154 millioner migranter blev tvunget til at flygte i 1990, forventes dette tal at nå 304 millioner i 2024, hvilket repræsenterer en stigning fra 2,9 % til 3,7 % af verdens befolkning³⁴. Ud over den personlige indvirkning på så mange mennesker, er deres betydning også tydelig i to aspekter. For det første i deres bidrag

³³<https://www.youtube.com/watch?v=bDV4QX0qpHE>

³⁴ www.migrationdataportal.org/key-figures

til økonomierne i deres oprindelseslande, hvortil de sender pengeoverførsler, der i mange tilfælde overstiger mængden af udenlandske direkte investeringer³⁵. For det andet i deres bidrag til økonomierne i deres destinationslande, som ikke kunne fungere, som de gør uden deres bidrag:

"American Business Immigration Coalition" (ABIC), en tværpolitisk sammenslutning af mere end 1.700 erhvervsledere, virksomhedsejere og brancheforeninger i 17 delstater, har i månedsvis advaret om de katastrofale konsekvenser for deres virksomheder af at deportere deres medarbejdere.³⁶

Alternativet er klart: *"Hans [Trump's] økonomiske mål vil være umulige at opnå, medmindre pensionsalderen hæves, eller et stort antal migranter accepteres. Eller begge dele."*³⁷

Kapitalen ønsker selvfølgelig, at immigranter kommer til imperialistiske lande ... men under forhold, der gør det lettere at udbytte dem end indfødte arbejdere og lægge pres på dem. Dette betyder arbejdsløshed for arbejderklassen. Frem for alt sigter kapitalen mod at splitte arbejderklassen ved at sætte indfødte op mod migranter og nægte sidstnævnte selv de mest grundlæggende rettigheder. Trumps politik er meget sigende i denne henseende, med love som "Executive Order 14159", udstedt på dagen for hans indsættelse som præsident, den 20. januar. Med den provokerende titel *"Beskyttelse af det amerikanske folk mod invasion"* tjener den til at intensivere immigrationsforanstaltninger mod migranter, især for at deportere dem og begrænse deres adgang til offentlige serviceydelser.

Men det er ikke kun Trump: I USA er der et projekt fra de to store partier, Republikanerne og Demokraterne, kaldet "Dignidad 2025", der præsenteres som en måde at legalisere opholdstiladelse for migranter, der er kommet ind i landet før 2021, i syv år. For at drage fordel af dette

program skal de dog betale en bøde på 1.000 dollars om året og en skat på 1% af deres månedlige indkomst. Og det er eksplicit angivet, at de ikke kan opnå statsborgerskab med det! Det betyder:

Under det tilsyneladende lovende banner af "værdighed" håndhæves en streng adskillelse mellem to typer arbejdere, indfødte og migranter, hvorved sidstnævnte nægtes de rettigheder, der er forbundet med statsborgerskab, for at garantere et enormt niveau af udnyttelse og lægge pres på førstnævntes arbejdsvilkår. Dette handler ikke kun om Trump og USA. Det handler også om EU's migrationspolitik, hvis kriminelle karakter ligger i, at tusindvis af migranter dør i Strædet hvert år: 2.452 blev juridisk anerkendt i 2024. Mellem 1. januar 2014 og 28. februar 2025 blev 73.269 migranter meldt døde eller savnede på verdensplan.³⁸

Migranter er det svageste led i den arbejderklasse, de tilhører. Deres sårbarhed, især på grund af deres manglende statsborgerskab, gør det lettere at påtvinge dem en højere grad af udbytning, til hvilket formål stater iværksætter en hel række repressive foranstaltninger, og fremmer en racistisk ideologi, der stigmatiserer dem. Men de forskellige led er forbundet, så deres prekære forhold lægger pres på resten af klassen. For eksempel blev den nyligt udbredte deregulering af arbejdstiden pålagt migrantarbejdere inden for hjemmearbejde meget tidligere. I sidste ende er migration drevet af kapitalens efterspørgsel efter arbejdskraft, som primært bevæger sig inden for imperialistiske økonomier for at forblive konkurrencedygtig. Den er også drevet af imperialistisk ødelæggelse, hvilket gør det stadig vanskeligere for store dele af befolkningen i de dominerede økonomier at tjene til livets ophold. Kapitalen har brug for arbejdskraft, og den har brug for den så billigt som muligt. Med

³⁵ Nævnt webadresse viser fejl – oversættelsesnote

³⁶ www.cronica.com.mx/mundo/2025/10/23/vacantes-8-millones-de-empleos-en-eu-por-las-deportaciones-alertan-empresarios/

³⁷ beta.elfaro.net/internacionales/puede-crecer-la-economia-de-estados-unidos-sin-los-migrantes

³⁸ <https://missingmigrants.iom.int/>

dette formål indfører stater foranstaltninger, der ikke er rettet mod migration, men mod migranter, og sammen med andre kapitalmekanismer, såsom medierne, bidrager de til at fremme en racistisk ideologi, der stigmatiserer migranter og dermed gør det lettere at udbytte dem og drive dem ud, når der ikke længere er behov for dem, ligesom en vandhane, der åbnes eller lukkes afhængigt af behovet for vand, i dette tilfælde arbejdskraft.

På det område er Trumps adfærd modstridende: hans repressive politik og den aggressive måde, hvorpå han forkynder den, bidrager til sårbarheden, hvilket fremmer øget udbytning. Men hans mangel på grundlæggende økonomisk forståelse, får ham til – således som dele af kapitalen siger – *”at sende det forkerte budskab om, at vi ikke ønsker disse mennesker her”*³⁹.

Kapitalismens demografiske lov resulterer dog også i betydelige befolkningsgrupper, der er overflødige for den. Metoderne, der bruges til at slippe af med dem, antager brutale former, såsom undertrykkelsen fra Bukeles diktatoriske regime i El Salvador, der holder 115.605 mennesker fængslet – 1,8 % af befolkningen, den højeste procentdel i verden⁴⁰. Eller som den massedeportationsplan, som Trump og Netanyahu udtænkte for den palæstinensiske befolkning i Gazastriben.

Afpresning, kamp om markeder og en trussel mod produktion og beskæftigelse

Der er intet dilemma mellem autarki⁴¹ og integration i den globale økonomi (kendt som ”åbning”). Autarki ville betyde at give afkald på produkter, der er nødvendige fra andre lande, såsom råvarer eller teknologi.

³⁹ www.cronica.com.mx/mundo/2025/10/23/vacantes-8-millones-de-empleos-en-eu-por-las-deportaciones-al-externo-empresarios/

⁴⁰ idhuca.uca.edu.sv/client/pdf/comunicados/Comunicado.%2026.03.2025.pdf

⁴¹ Autarki = selvforsyning.

⁴² En **aritmetisk** række (eller talfølge) lægger det samme tal til (differens) for at få næste led (f.eks. 3, 5, 7... hvor der lægges 2 til), mens en **geometrisk** række ganger

Dilemmaet ligger i, hvilken type integration eller åbning der forfølges. Det kunne være den slags, som imperialismen pålægger de dominerede økonomier gennem sine tilpasningsforanstaltninger og såkaldte frihandelsaftaler, som binder regeringernes hænder for at forhindre dem i at føre en anden politik.

Eller det kunne være den, der planlægger integration ved hjælp af gearing, såsom et statsligt udenrigshandelsmonopol eller ved at begrænse valutaens konvertibilitet, som det skete i Rusland efter revolutionen.

De såkaldte frihandelspolitikker tilhører den første kategori. De kan ikke forventes at danne grundlag for udviklingen af produktivkræfter i de dominerede økonomier. Men det er ikke det, Trumps aggressive toldpolitik handler om. Verdensmarkedet er stort i absolutte tal, men meget lille med hensyn til kapitalens værdiskabelsesbehov, fordi *”mens produktiviteten vokser i geometrisk progression, foregår udvidelsen af markederne i bedste fald i en aritmetisk”*⁴² *progression.*⁴³ Det amerikanske marked er det største i verden og tegner sig for mere end en fjerdedel af det samlede verdensmarked, hvilket sætter Trump i stand til at true lande med toldsats, der ville begrænse deres produkters adgang til et så afgørende marked. Fokus her er på konkurrence med Kina. Men Trumps hårde toldpolitik, som han fremfører argumenter for, der afslører en dyb misforståelse af selv begrebet handelsbalance, kan have en kontraproduktiv effekt på den globale kapitalakkumulering og profit. Dette gælder især for amerikanske multinationale virksomheder, der opererer i andre lande eller har brug for importerede halvfabrikata, der ville være dyrere på det amerikanske marked:

det samme tal (kvotient/faktor) for at få næste led (f.eks. 3, 6, 12... hvor der ganges med 2). Aritmetisk række bruger addition/subtraktion, og geometrisk række bruger multiplikation/division, og de anvendes til forskellige typer af vækst og gennemsnitsberegninger, såsom gennemsnitligt afkast for investeringer. Al

⁴³ Engels, Friedrich: *”Forord til den engelske udgave (1886)”* i Karl Marx *”Kapitalen”*, 1. bog 1, forlaget Rhodos 1970, s. 116

De toldsatser, som Donald Trump har indført verden over siden april, sætter allerede sine spor. I andet kvartal af dette år rapporterede "General Motors" et fald i overskuddet på mere end en tredjedel, med et direkte tab på 1,1 milliarder dollars, der kan tilskrives de nye toldsatser på køretøjer og bildele. Nettoindkomsten faldt fra 2,9 milliarder dollars til 1,8 milliarder dollars. "Ford" mistede 64 % af sit kvartalsvise overskud og forventer et tab på 1,5 milliarder dollars. "Lockheed Martin" registrerede et fald på 80 %.⁴⁴

Faktisk truer Trump ikke kun med toldsatser, men bruger dem også, omend på en uforudsigelig måde, for eksempel som et afpresningsmiddel. Dette er tilfældet med "aftalen" af 27. juli med EU, som i bund og grund begrænser toldsatsen på eksport til USA til 15%. Der er dog undtagelser... Til gengæld kræver Trump blandt andet en forpligtelse til at købe amerikansk energi til en værdi af 750 milliarder dollars og investere 600 milliarder dollars i USA. Det er ikke en aftale, men et diktat fra Trump, som EU underkaster sig. Ligesom EU gjorde et par uger tidligere, den 24. og 25. juni på NATO-topmødet i Haag, hvor den også bøjede sig for USA's krav om at øge de europæiske landes forsvarsudgifter fra de 2% af BNP, der blev fastsat i 2014, til 5%. EU's underkastelse er praktisk talt absolut.

Trump anvender også denne afpresningspolitik mod Brasilien. Han dikterede en told på 50% og gjorde dens reduktion betinget af, at sagen mod Bolsonaro blev suspenderet, på trods af alvoren af anklagerne mod ham for at have opildnet til et kup og andre forbrydelser (han blev i sidste ende idømt mere end 27 års fængsel). Denne afpresning bekræfter Trumps tvivl om statslige institutioner som retsvæsenet (man må ikke glemme, at det var hans tilhængere, der stormede Kongressen den 6. januar 2021, også med kuplignende intentioner).

USA's angreb på andre landes suverænitet er nu rettet mod Venezuela og udgør en åben trus-

sel om intervention, som under det spinkle påskud om at bekæmpe narkohandel endda inkluderer mobilisering af krigsskibe ud for landets kyst. Disse angreb kulminerer nu i forsøg på afpresning for at håndhæve en angivelig fredsplan for Gaza, som ikke er andet end støtte til den folkemorderiske zionistiske kolonisering af palæstinensisk territorium.

Trump... og arbejderne og folkenes modstand

Trump's aggressive politik for at styrke en del af den amerikanske kapitals konkurrenceevne er tydelig i kampen om markederne såvel som i hans brutale krigserklæring mod arbejderklassen. Disse politikker indeholder betydelige modsætninger, såsom de vanskeligheder, som mange amerikanske virksomheder står over for med at rekruttere arbejdskraft på grund af den massive deportation af migrantarbejdere. Og sådan er de forudsigelige negative virkninger af hans toldpolitik på økonomien, for eksempel med hensyn til inflation og profit i sig selv. Desuden repræsenterer han nådesløst den globalt dominerende amerikanske kapitals interesser midt i kapitalismens generelle krise.

Samtidig spreder den internationale modstand sig, hvor den verdensomspændende mobilisering for Palæstina og de forskellige erfaringer rundt om i verden er særligt bemærkelsesværdige. Disse omfatter de massive demonstrationer mod Trumps politik i mere end 2.000 amerikanske byer, hvor mere end 7 millioner mennesker deltog. Den eneste løsning ligger i den nødvendige internationale organisering af arbejderklassen, baseret på et ubetinget forsvar af dens krav. Initiativer som konferencen om retten til migration og migranternes rettigheder, der blev afholdt i Mexico City den 27. og 28. september, og konferencen og demonstrationen mod krigen, den sociale krig og folkedrabet mod det palæstinensiske folk den 4. og 5. oktober i Paris peger i denne retning.

⁴⁴ www.eleconomista.com.mx/opinion/efectos-reales-aranceles-trump-20250723-769394.html.

Et værgemål under opsyn som erstatning for "fred" og palæstinensisk suverænitet

Af François Lazar

Den regionale kontekst

To år efter starten på Israels folkedrabsoffensiv mod Gazas befolkning afslørede Donald Trump, omgivet af et par arabiske ledere, der var indkaldt til lejligheden, en "plan" i Washington for at forberede sig på efterkrigstiden. Den nye våbenhvile, han pålagde Netanyahu, forhindrer ikke den israelske hær i at gribe ind, som fastsat i aftalen, af sikkerhedsmæssige årsager og i at opfinde det mindste påskud til at bombe og ødelægge palæstinensiske liv. USA, "Folkemorder Joe" Biden og derefter Trump, som har brugt mere end 22 milliarder dollars på at støtte Israels folkedrabskrig siden oktober 2023, var parate til at gå til ekstremer for at støtte "Israels ret til selvforsvar" og udslette Gazastribens befolkning fra landkortet.

Man kan ikke forstå Trumps pres på sin allierede Netanyahu uden at overveje de globale konsekvenser af Israels destruktive beslutning, dokumenteret næsten minut for minut på sociale medier. Og uden at kaste lys over alle dets medskyldige (mere end 60 stater har – ifølge FN's særlige rapportør Francesca Albanese – gjort det muligt for den israelske stat at fortsætte sin folkedrabskrig gennem deres våbensalg og økonomiske aftaler). Og uden at overveje det fulde omfang af de verdensomspændende demonstrationer, den voksende afvisning af staten Israel, selv inden for Trumps egen lejr i USA.

Donald Trump betroede "Times Magazine" i slutningen af oktober 2025, at han havde fortalt Netanyahu, at Israel var *"et meget lille land sammenlignet med verden"*, og at *"man ikke kan kæmpe mod hele verden"*, og hævdede, at han havde presset Netanyahu til at afslutte krigen i

Gaza. Trump forklarede, at dette var en strategisk realitet, og at krigen uden hans indgriben kunne have varet i årevis, hvilket han anså for uholdbart for Israel, som stod over for en eksistentiel krise, der truede selve dets fundament. Ifølge hans beregninger ønskede den amerikanske imperialisme både at forsvare staten Israels stabilitet og imødekomme de arabiske staters bekymringer, især oliemonarkierne, som var svækket af situationen i Gaza, især efter den israelske bombing af Qatars hovedstad, Doha, som Netanyahu måtte undskylde for på Trumps udtrykkelige anmodning.

I den forstand sigter den plan, som Trump har fremlagt, mod at omforme Mellemøsten under hans kontrol og i samarbejde ikke blot med staten Israel, som fortsat er hans vigtigste allierede, men også med de arabiske regimer i regionen. De arabiske Golfstater anses for at være strategisk og økonomisk vigtige for USA, da de er blandt de største udenlandske investorer i USA. De er også blandt de største importører af amerikanske våben, foran Japan, Tyskland og Sydkorea, hvilket betyder, at arabisk rigdom spiller en betydelig rolle i USA's kamp mod sine største konkurrenter, såsom Kina.

Trump presser også Netanyahu til at imødekomme de arabiske ledere, der rummer strategiske støttepunkter over for Asien, overfor Iran, i en region, der er afgørende for at opretholde imperial indflydelse og kontrol over energikilder og sejlruer. På denne baggrund er den mest ekstremistiske koloniregering i Israels historie samtidig i stand til at udsætte visse foranstaltninger, som den anser for nødvendige, indtil norma-

liseringsaftalerne (Abraham-aftalerne⁴⁵) er generaliseret. For Trump er Saudi-Arabien tiltrædelse af aftalen et centralt mål.

Planens indhold

Bag retorikken om genopbygning og fred ligger implementeringen af en plan for politisk, økonomisk og militær dominans: et internationalt formynderskab for det palæstinensiske territorium under israelsk-amerikansk kontrol, der skal overføres til Tony Blair⁴⁶. Den tidligere britiske premierminister, der var involveret i invasionen af Irak i 2003 og tiltalt i Storbritannien for forbrydelser mod menneskeheden, ville lede "Gaza International Transitional Authority" (GITA), et administrativt overgangsorgan, der er beregnet til at være ansvarlig for "administrationen" af Gazastriben i flere år. Ifølge det fortrolige 21-siders dokument, der er offentliggjort af den israelske avis "Haaretz", ville denne myndighed kontrollere sikkerhed, økonomi og fremtidige valg. En "arabisk og muslimsk" styrke, overvåget af vestlige eksperter, ville sikre områdets sikkerhed og træne en ny palæstinensisk politistyrke – mens den israelske hær forbeholder sig retten til at gribe ind når som helst og påberåbe sig den såkaldte hellige "Israels ret til selvforsvar", dvs. retten til at begå massakrer ustraffet. Det er i øjeblikket vanskeligt at diskutere denne plan uden for rammerne af de betingede bestemmelser, da der ikke er fastlagt nogen tidsplan for dens fulde implementering.

Trump fremstillede naturligvis denne struktur som et skridt mod fred; i virkeligheden svarer den dog til en klassisk kolonial logik: ekspropria-

tion under dække af bistand. Planen fastslår, at Israel bevarer kontrollen over 58% af Gazastriben i den indledende fase, samtidig med at Israel forbeholder sig retten til at opsige aftalen efter forgodtbefindende: med andre ord er den aggressive besætter ikke forpligtet til noget. Der kræves derimod indrømmelser fra palæstinenserne, hvis suverænitet bliver en teknisk parameter. Den 21. oktober 2025 afslørede avisen "al-Quds al-Arabi", at de israelske myndigheder nægtede at iværksætte planens anden fase - genopbygning og regeringsførelse - før de havde modtaget "alle ligene af de gidsler, der blev dræbt i Gaza". En rent politisk forhalingstaktik, i forventning om en ny manøvre, et nyt påskud.

I denne sammenhæng tolereres "Den Palæstinensiske Myndighed", som er miskrediteret og afvist af befolkningen, kun som et overgangsinstrument: den bliver "reformeret" og sat under internationalt tilsyn i henhold til en ny forfatning, dikteret af USA i tæt samarbejde med Israel. Planen sigter mod at etablere en "ansvarlig palæstinensisk administration" - med andre ord en administration, der primært er ansvarlig for at opretholde orden i bantustanerne⁴⁷, som pålægges palæstinenserne på vegne af israelske sikkerhedsordrer. Denne logik strækker sig også til det økonomiske genopbygningsprojekt: Trump udråbte oprettelsen af en "Gaza-riviera", der involverer "Boston Consulting Group" og private investorer i at omdanne kystlinjen til en turisme- og finanszone. Projektet er baseret på "dybdegående jordreform", oprettelsen af en særlig økonomisk zone og løftet om 70 milliarder dollars i

⁴⁵ **Abraham-aftalerne** er en række normaliseringsaftaler indgået mellem Israel, De Forenede Arabiske Emirater (UAE), Bahrain, Sudan og Marokko, formidlet af USA i 2020 og 2021, der etablerede diplomatiske relationer og samarbejde med Israel, hvilket markerer et historisk skift i Mellemøsten. Aftalerne (...) har (...) mødt kritik for ikke at adressere den palæstinensiske konflikt. Al

⁴⁶ **Anthony "Tony" Blair** (født 1953) er en britisk politiker, der var Storbritanniens premierminister fra 2. maj 1997 til 27. juni 2007 for partiet Labour. (...) Han kom ud i et større politisk stormvejr som følge af sin tilslutning til

den anden Golfkrig i 2003. (...). Efter sin tilbagetræden konverterede Blair som ventet af mange til den katolske kirke. Han blev desuden ansat som særlig udsending i Mellemøsten for FN, USA, Rusland og EU. Kilde: Wikipedia.

⁴⁷ **Bantustan** eller homeland, er en betegnelse for de områder i Sydafrika, som apartheidstyret betragtede som selvstændige lande, men som alene havde til opgave at være "hjemlande" for de sorte, der således kunne arbejde i Sydafrika uden at være borgere i landet. Sydafrika oprettede også bantustaner i Namibia, som indtil 1990 var under sydafrikansk kontrol. Kilde: Wikipedia.

investeringer, der skal finansieres af Golfens oliemonarkier.

Beboerne ville blive "frivilligt" flyttet til "humanitære bobler" under biometrisk kontrol⁴⁸, der omfatter en fjerdedel af territoriet. Før krigen var Gazastriben et af de tættest befolkede områder i verden.

Implementeringen af våbenhvileaftalen er i øjeblikket tydelig i den israelske hærs opførelse af en "gul linje", der deler Gaza-striben i to: I vest, over 42% af territoriet, bevarer Hamas kontrollen over en tætbeholdt og belejret befolkning, hvor humanitær hjælp er knappe, og de menneskelige konsekvenser af to års bombing og hungersnød er katastrofale. I øst er 58% af territoriet næsten affolket, og befolkningen er fanget i Rafah-sektoren i syd. Dette område er under kontrol af den israelske hær, som fortsætter med at ødelægge hjem, såvel som de Tel Aviv-støttede "udpegede" militser. Denne opdeling, som ifølge Trumps plan kun skulle være midlertidig, har allerede forankret sig på jorden gennem opførelsen af barrierer og befæstninger.

Ifølge den palæstinensiske aktivist Awad Abdelfattah⁴⁹ tager "de, der mener, at Trump-Netanyahu-planen kun er rettet mod Hamas-bevægelsen, enten fejl eller vælger at tage fejl. (...) Selv Den Palæstinensiske Myndighed, som samarbejder på sikkerhedsområdet og er et resultat af Oslo-processen⁵⁰, er ikke blevet skånet, da den har accepteret planen på trods af, at den er blevet udelukket og pålagt ydmygende betingelser, som om det var dens skæbne at acceptere ydmygelsen, selv når den er udelukket. Denne plan er

i bund og grund blot en forvrænget version af Oslo, endnu værre og mere ydmygende. Dens mål er at styrke Israel som en kolonialistisk og racistisk apartheidstat under kolonial vejledning af USA og Vesten, som pålægger betingelserne for palæstinenserens overlevelse uden at give dem minimumsankendelse i form af en stat eller suverænitet (...). Alligevel repræsenterer det et dybere nederlag for Israel, ikke militært, men moralsk. Israel er blevet en paria-stat, forvist fra verdensopinionen og et symbol på had, kolonialisme og udryddelse, hvilket også i vid udstrækning gælder for de vanvittige Vestlige eliter, der støtter udryddelsen (...)."

Denne kritik stemmer overens med mange analytikeres vurdering: Planen sigter ikke mod fred, men snarere mod normalisering af en situation, der opstod som følge af krig. Den forvandler Gaza til et laboratorium for humanitær og teknokratisk forvaltning, som har mistet ethvert krav på intern politisk magt. Palæstinensisk suverænitet forbliver begravet i historiens dyb, og kolonisering fremstilles som en udviklingsforanstaltning.

De medskyldige

De europæiske ledere, der er medskyldige i folkedrabet, foregiver at se "Trump-planen" som en "mulighed". Emmanuel Macron roste for eksempel Trumps "forpligtelse" til at "afslutte krigen" og befri de israelske fanger – selvom planen besegler fortsættelsen af besættelsen og udelukkelsen af palæstinensere fra beslutninger, der påvirker dem. Denne holdning fremhæver endnu engang hykleriet hos dem, der kræver

⁴⁸ **Biometrisk kontrol** er en sikkerhedsteknologi, der bruger unikke biologiske kendetegn som fingeraftryk, ansigtsgenkendelse eller iris-scanning til at identificere personer for adgang, ofte via en elektronisk chip, der lagrer data som på biometriske pas og opholdskort, hvilket øger sikkerheden og forhindrer svindel. Det anvendes bredt i pas, ID-kort, smartphones (Face ID, Touch ID) og til adgangskontrol i virksomheder for at erstatte traditionelle adgangskoder med en hurtigere, mere sikker metode. AI

⁴⁹ Awad Abdelfattah er en politisk forfatter og tidligere generalsekretær for partiet "Balad". Han er koordinator for

den Haifa-baserede "One Democratic State Campaign", etableret i slutningen af 2017. Kilde: Middle East Eye.

⁵⁰ **Oslo-processen** var en (såkaldt – o.a.) "fredsproces" mellem Israel og PLO (Den Palæstinensiske Befrielsesorganisation), der startede med hemmelige møder i Oslo i 1993 og førte til Oslo-aftalerne, hvor begge parter anerkendte hinanden, og der blev etableret palæstinensisk selvstyre i begrænsede områder. Processen sigtede mod en varig fred og en fremtidig palæstinensisk stat, men brød sammen efter mordet på Yitzhak Rabin i 1995 og den Anden Intifada i 2000, uden at målet om fuld selvstændighed blev nået. AI

symbolsk anerkendelse af en "palæstinensisk stat", især i betragtning af de facto-annekteringen af Vestbredden, som er udsat for etnisk udrensning af besættelseshæren og pogromlignende⁵¹ bosættelse.

Hvad angår Hamas, bliver de paradoksalt nok både dæmoniseret og set som nødvendige: Trump truede dem oprindeligt med udslettelse, men betragtes nu som en uundværlig partner i alle mæglingsbestrebelse. Fordi de er afhængige af deres støtter (Qatar, Tyrkiet, Egypten, som huser mange af deres ledere), forsøger de at bruge planen til at opnå minimale garantier. I virkeligheden ligger alle nøglerne dog i hænderne på Trump og Israel, som forbeholder sig retten til at sabotere processen når som helst.

På pressekonferencen, hvor planen blev annonceret, sagde Netanyahu til Trump: *"Men hvis*

Hamas afviser Deres plan, hr. præsident, eller hvis de accepterer den og gør alt for at underminere den, så vil Israel afslutte arbejdet alene. Det kan gøres forsigtigt, eller det kan gøres hårdt, men det vil ske." Han bekræftede derefter i en video lagt ud på X, at *"den israelske hær vil forblive i det meste af Gazastriben."*

"Trump-planen" er således ikke en vej ud af krigen, men en fortsættelse af krigen med andre midler. Den institutionaliserer resultatet af ødelæggelsen og forsøger at omdanne ruinerne til et marked for genopbygning. Det "internationale Gaza", som Tony Blair propagerer som model for genopbygning, er intet andet end et moderniseret kolonistyre under ledelse af eksperter, der har til formål at splitte det palæstinensiske folk yderligere.

Trumps militære trussel mod Venezuela er rettet mod hele Latinamerika

Af Alberto Salcedo

Donald Trump har stationeret sine væbnede styrker i Caribien og Stillehavet: mere end ti tusinde soldater, krigsskibe, ubåde, helikoptere og strategiske bombefly. Disse styrker er til stede i regionen og bruger Panama, Puerto Rico og Trinidad og Tobago som operationelle og logistiske baser. Trump støtter terrorisme og narkotikahandel, samtidig med at han giver det amerikanske militær tilladelse til at bruge magt under dække af nationalt forsvar, hvilket overtræder internationale normer.

Hvad ligger der bag Trumps trusler?

Disse militære handlinger i Caribien og Stillehavet er en del af en global imperialistisk politik fra USA, som har til formål at overvinde sin domi-

nanskrise. Trump forsøger at påtvinge Latinamerika sin mest aggressive og ekstremt interventionistiske kurs ved at bruge told og afpresning til at generobre sin "baghave". Trods politiske spændinger og sanktioner forbliver olieselskabet "Chevron" aktivt i Venezuela takket være partnerskaber med PDVSA (det venezuelanske statslige olieselskab) om fælles projekter. For nylig gav det amerikanske finansministerium Trinidad og Tobago og Shell tilladelse til at udvikle gasfeltet Dragón, der ligger ud for den venezuelanske kyst.

Målet for den amerikanske imperialisme er at vælte Maduro og installere en fuldstændig fjellig marionetregering i Venezuela, der garanterer direkte kontrol over de rige oliereserver og an-

⁵¹ **Pogrom** er et russisk ord for jødeforfølgelser.

dre ressourcer i Orinoco Bend-regionen. Det handler om at håndhæve sine økonomiske og politiske interesser ikke kun i Venezuela, men i alle latinamerikanske lande, med magt og konsolidere sin regionale dominans ved at kompensere for tabet af politisk og økonomisk indflydelse, primært til Kina, gennem militær magt.

Samtidig udnytter den venezuelanske højrefløj, at den amerikanske preskampagne mod præsident Nicolás Maduro, sammen med de amerikanske sanktioner, der er blevet stramt i år, har ført til en trecifret inflation og forårsaget den nationale valutas kollaps. Denne situation rammer arbejderne særligt hårdt og hindrer landets korte økonomiske genopretning.

Vi mener, at bred og samlet støtte til Venezuela er afgørende i lyset af interventionistiske foranstaltninger, uanset om de er åbenlyse el-

ler skjulte. Vi afviser opretholdelsen af sanktioner og blokader, såvel som trusler og afpresning mod folk og regeringer, der modsætter sig den amerikanske imperialismes politik. I denne sammenhæng støtter vi opfordringen fra den kontinentale konference om retten til migration og national suverænitet, som fandt sted i Mexico den 28. september, og deltager i *"enheden mellem kontinentets regeringer og folk mod præsident Donald Trumps imperialistiske politik"* og i forsvaret af Venezuela, som er tæt forbundet med amerikanske arbejderes modstand mod Trumps immigrationspolitik.

I denne sammenhæng støtter vi kraftigt opfordringen fra Mexico-konferencen til en kontinental auktionsdag for retten til migration og national suverænitet næste marts.

Retten til migration: et krav af global betydning

Af Adilio Brito.

Migration er et tilbagevendende tema for højrefløjen og den yderste højrefløj verden over. I krisetider bebrejdes migranter for stigende arbejdsløshed og vold. Ifølge FN er der 281 millioner migranter på verdensplan, et rekordstort antal siden år 2000. De kriser og problemer, der opstår, skyldes dog ikke migranternes eksistens, men snarere kapitalismens begrænsninger.

Kampen for retten til migration er ikke ny. Den anerkendes i dag som en menneskerettighed, men i virkeligheden er den et banner, der altid har været til stede i arbejderbevægelsens debatter og kampe.

"Frihandel" har tilladt kapital at cirkulere frit på tværs af nationale grænser. Transnationale selskaber flytter fabrikker, kapital og varer fra et land til et andet uden restriktioner. Arbejdere

har dog ikke denne ret. Den kontrolleres direkte af kapitalisternes og deres regeringers interesser.

I tilfælde af, at der opstår et midlertidigt behov, dannes en "industriel reservehær" (ifølge Marx)⁵², eller i tilfælde af mangel på arbejdskraft lettes migranternes indrejse. I andre situationer har immigranter ikke lov til at blive i det land, de har valgt, hverken af nødvendighed eller af eget valg. Migrantarbejdere holdes fanget af mure, fængsler og immigrationslove.

Arbejderklassen udbyttes af det kapitalistiske system, uanset nationale grænser. Derfor forstærker nægtelse af retten til migration de barrierer, som bourgeoisiet bruger til at splitte arbejderne og forhindre deres internationale enhed, men også til at hindre enhed i selve modtagerlandene.

⁵² Dette punkt uddybes yderligere af Karl Marx i "Kapitalen", 1. bog 4 kapitel 23 (afsnit 3 til 4), Rhodos, København

1971, side 866 ff.: *"Progressiv produktion af en relativ overbefolkning eller industriel reservearmé"*.

I en artikel fra 1913 med titlen *"Kapitalisme og arbejderindvandring"*⁵³ skrev Lenin, at forsvaret af migranternes rettigheder var i direkte modstrid med imperialistisk politik: *"Bourgeoisiet ophidser arbejderne i én nation mod arbejderne i en anden og søger at splitte dem. De klassebevidste arbejdere, der forstår, at kapitalismens ødelæggelse af alle nationale barrierer er uundgåelig og progressiv, stræber efter at støtte oplysningen og organiseringen af deres kammerater fra de tilbagestående lande."*

I Latinamerika og Caribien har amerikansk imperialisme altid været den primære årsag til emigration, hvad enten det er gennem den såkaldte "industrielle reservehær", som er blevet mandeglobet som en direkte konsekvens af frihandelsaftaler, der har kastet og fortsat kaster arbejdere og nationer ud i elendighed; ved bevæbning og finansiering af narkokarteller for at fordrive hele befolkninger; eller ved indførelse af blokader, som i tilfældet med Cuba og Venezuela. At forsvare retten til migration betyder derfor at forsvare nationers suverænitet.

Jagten på migranter er startet

I USA har Trumps imperialistiske politik ført til den største forfølgelse af migranter i historien. Ifølge "Department of Homeland Security" (DHS) er over 520.000 mennesker allerede blevet officielt deporteret i 2025, et tal der kan stige til 600.000 ved årets udgang. Med to millioner mennesker, der forlader landet i denne periode, er det sikkert, at hundredtusindvis af dem har valgt at "selvdeportere" og flygte fra landet for at undslippe raziaer og anholdelser. En veritabel jagt på migranter, udført af "Immigration and Customs Enforcement" (ICE) i både by- og landdistrikter, har allerede resulteret i mere end 60.000 anholdelser. ICE's budget er steget fra 8,7 milliarder dollars til cirka 27,7 milliarder dollars. Med denne stigning overstiger dets ressourcer

nu FBI's budget og de årlige militærbudgetter i de fleste lande i verden. En ægte krigspolitik.

Politikken med at udvise immigranter fører til et alvorligt socialt problem i deres oprindelseslande, hvor emigration fungerede som en sikkerhedsventil mod den elendighed, der er forårsaget af den dekadente imperialistiske orden. "Den Internationale Organisation for Migration" (IOM) angiver i sin rapport fra 2024 om global migration, at ud af de 831 milliarder dollars i internationale pengeoverførsler blev 647 milliarder dollars sendt af migranter til lav- og mellemindkomstlande. Disse pengeoverførsler udgør en betydelig del af disse landes BNP og overstiger endda udenlandske direkte investeringer.

Kampen for retten til at migrere er derfor en del af kampen mod kapitalistisk udbytning. At forsvare denne ret betyder at forsvare arbejderens ret, uanset deres oprindelse, til at organisere sig, leve i værdighed og kæmpe sammen. Det betyder at bekræfte, at klassesolidaritet overskrider de grænser, som borgerlige stater pålægger.

I sidste ende vil migration først ophøre med at være en tragedie, når dens grundlæggende årsager – krige, fattigdom, ulighed og udnyttelse – er overvundet. Indtil da er det urokelige forsvar af retten til at migrere en lige så vigtig bekymring som forsvaret af retten til at organisere sig i fagforeninger, retten til kollektive overenskomster og retten til at lære landets sprog.

Som I kan se, er denne kamp arbejdernes og folkenes opgave: Således fandt en kontinental konference sted i Mexico City den 27. og 28. september 2025 med 137 delegerede fra USA, Mexico, Guadeloupe, Fransk Guyana, Colombia og Brasilien. Ecuadors suppleant blev forhindret i at deltage af parlamentet, og delegerede fra Peru og Venezuela blev nægtet visa.

Konferencen formaliserede opfordringen til en kontinental aktionsdag for at forsvare retten til migration og national suverænitet, planlagt til

⁵³ V. I. Lenin, *"Capitalism and Workers immigration"* ("Kapitalisme og arbejderindvandring") den 29. oktober

1913, i *Collected Works*, bind 19 marts-december 1913, Progress Publishers Moskva 1979, side 457.

den anden uge af marts 2026, og fremhævede den kamp, der udspiller sig i alle lande. Forberedelserne koordineres internationalt af konferencens organisationskomité, der er baseret i Mexico.

Konferencen blev overværet af ledere fra DSA ("Democratic Socialists of America"), partimedlem, New Yorks nye borgmester, Zohran Mamdani, søn af immigranter. I sin sejrstale henvendte han sig til immigrantsamfundene og erklærede,

at New York var "en immigrant-by", og præsenterede forslag, der satte immigrantbeskyttelse i centrum for sit program. Blandt andet lovede han at styrke politikkerne for en "tilflugtsby" og meddelte sin intention om at finansiere retshjælp til immigranter, udvide lokal beskyttelse mod føderale immigrationsforanstaltninger og implementere et omfattende program for tidlig beskyttelse af børn via en plan for familievenlige daginstitutioner.

"La Verité", nr. 117 – Ny serie (nr. 723) – Nov.-dec. 2025

Pris: 5€, 5\$, 4£, 45 DKK.

ISSN 0294-359X

Redigering, administration og korrespondance (for alle lande og alle udgaver):

87, rue du Faubourg-Saint-Denis, 75010 Paris – Frankrig.

Udgivet af ACTE, Imprimerie spéciale.

Tidsskriftet udgivet under ansvar af IV. Internationales internationale sekretariat.

Udgivelsesdirektør: Pascal Samouth.

Abonner og støt La Vérité

4 numre for 25 euro:

Send navn, efternavn, komplet postadresse, kontakt-e-mailadresse og nummeret på det første nummer af abonnementet til:

ACTE, 87, rue du Faubourg-Saint-Denis, 75010 Paris.

Betaling

– Med check udstedt til "ACTE"

– eller via bankoverførsel til IBAN-kontoen:

FR85 2004 1010 0309 9858 5A02 443 (BIC: PSSTFRPPCLE)

ledsaget af en e-mail til acte@iomago.fr med ovenstående oplysninger og overførselsreferencen (så vidt muligt dit navn og "VERITE" i denne reference).

Støt La Vérité økonomisk

Støt IV. Internationales aktivitet økonomisk

og tidsskriftet "La Vérité" (tidsskrift med politiske nyheder og forum for international diskussion).

Paris, eller via bankoverførsel til IBAN-kontoen: FR85 2004 1010 0309 9858 5A02 443

(BIC: PSSTFRPPCLE), med angivelse af "Financial support".

Artiklerne fra denne udgave af "La Verité" er oversat af Anton Schou. E-mail: 2302anton@privat.dk